

Latvijas Jātnieku federācijas Ētikas kodekss

Ētikas kodekss ir jāievēro jebkurai personai, kura atrodas saskarsmē ar zirgu gan ikdienā, gan sportā.

1. Pamatprincipi

- 1.1. Jebkuras personas saskarsmē ar zirgu rīcības pamatā ir cieņa pret dzīvnieka tiesībām pēc labturības neatkarīgi no tā izmantošanas veida.
- 1.2. Noteikumi un regulas, kas attiecas uz zirgu labturību ir jāievēro ne tikai jātniekiem, kuri aktīvi piedalās sacensībās, bet arī personām, kuras ikdienā atrodas saskarsmē ar zirgu. Noteikumi ir regulāri jāpapildina, lai nodrošinātu un uzlabotu zirga labklājību un labsajūtu.
- 1.3. Personas galvenais pienākums ir rūpēties un aizsargāt zirga veselību un dzīvību. Persona ciena zirga uzticību un primāri darbojas tā interesēs, it īpaši, ja paredzama zirga fiziskās vai psihiskās veselības pasliktināšanās. Atbildīgās personas pienākums ir primāri aizstāvēt zirga labturības intereses.
- 1.4. Zirga labklājība ir primāra neatkarīgi no zirgaudzētāju, treneru, jātnieku, īpašnieku, sacensību organizatoru, sponsoru un citu saistošo personu interesēm un vēlmēm.
- 1.5. Vietā, kur persona veic savu profesionālo darbību, viņas rīcībā ir jābūt atbilstošiem apstākļiem un tehniskajam aprīkojumam. Persona nedrīkst darboties tādos apstākļos, kas varētu kompromitēt viņas profesionalitāti vai zirga labturību.

2. Atbildība pret zirgu

- 2.1. Ikdienas un veterinārās zirga aprūpes galvenais saistošais mērķis ir uzturēt un uzlabot zirga veselības stāvokli un labsajūtu.
- 2.2. Zirga īpašnieka atbildība ir nodrošināt zirgam labus apstākļus, higiēnas prasības un atbilstošus drošības pasākumus, tajā skaitā:
 - 2.2.1. zirga turēšana labos un piemērotos apstākļos un tā piekļuve tīram un svaigam dzeramajam ūdenim un atbilstošai barībai;
 - 2.2.2. regulāra un atbilstoša zirga nagu aprūpe;
 - 2.2.3. regulāra zirga attārpošana;

- 2.2.4. regulāra zirga zobu un mutes dobuma pārbaužu veikšana un nepieciešamības gadījumā atbilstoša aprūpe un ārstēšana;
- 2.2.5. zirga brīvu kustību nodrošināšana, soļošana vai trenēšana saskaņā ar tā fizioloģiskajām un psiholoģiskajām spējām un sagatavotības līmeni vismaz reizi diennaktī.
- 2.3. Izmantojot jebkādas jāšanas un trenēšanas metodes, ir jāņem vērā, ka zirgs ir dzīva būtne, un nekādā gadījumā nedrīkst izmantot fizisku vai psiholoģisku vardarbību pret zirgu. Tā ir zirga īpašnieka, jātnieka vai pilnvarotās personas atbildība, lai zirgs netiek pakļauts fiziskai un psiholoģiskai vardarbībai. Ar fizisku un psiholoģisku vardarbību tiek saprasts:
- 2.3.1. paildzināta un pastiprināta steka un pātagas lietošana, kas vairs netiek saprasta kā zirga motivēšana un koriģēšana;
- 2.3.2. paildzināta un pastiprināta piešu lietošana;
- 2.3.3. cita veida vardarbība ar mērķi sodīt;
- 2.3.4. *ollkur* un pārlietu liels ieliekums (*hyperflexion*) tiek uzskatīts par zirga vardarbīgu locīšanu;
- 2.3.5. tādu fiziskas ietekmēšanas metožu izmantošana, kas izraisa bailes un rada apstākļus, kuri var kaitēt dzīvnieka psihiskajai un fiziskajai veselībai.
- 2.4. Jebkurai personai, kura atrodas saskarsmē ar zirgu, ir jānodrošina tam atbilstoša un piemērota inventāra lietošana.
- 2.5. Zirgs ir jāpārvadā tam speciāli paredzētā un tehniski labā stāvoklī esošā transportlīdzeklī, zirgam ir jānodrošina transportēšanai piemēroti apstākļi un ventilācija, kā arī tas ir regulāri jāpadzirda un jāpabaro.
- 2.6. Jebkuram Latvijas Jātnieku federācijas biedram, kā arī jebkuram šo sporta klubu biedram, kā arī jebkurai citai personai, kura ir saskarsmē ar zirgu, ir pienākums respektēt zirga pienācīgas un atbilstošas aprūpes tiesības. Zirga īpašnieka, sportista vai atbildīgas personas pienākums ir pārliecināties, ka saskaņā ar esošo likumdošanu stallis atbilst visām prasībām, boksi ir atbilstoša lieluma, griesti ir atbilstoša augstuma, stallī ir pienācīga ventilācija un apgaismojums, un pakaiši tiek uzturēti sausi un tīri.

3. Atbildība pret jātnieku sportu un citām personām

- 3.1. Jebkurai personai, kura atrodas saskarsmē ar zirgu, ir svarīgi nepārtraukti attīstīties un uzlabot zirga trenēšanas un aprūpes prasmes, kā arī paaugstināt veterināro teorētisko un praktisko zināšanu līmeni. Persona ir atbildīga par savu profesionālo kompetenci,

teorētisko un praktisko zināšanu līmeņa celšanu, kā arī iespēju robežās piedalās zirga labturības un trenēšanas standartu attīstīšanā.

- 3.2. Gan profesionālajā darbībā, gan privātajā dzīvē personai ir jāatturas no uzvedības vai rīcības, kas var apkaunot jāšanas sportu vai maldināt par ētisku attieksmi pret zirgu, kā arī kas var radīt nepareizu priekšstatu par zirga labturību
- 3.3. Jātnieka jāšanas iemaņas, akadēmiskās zināšanas par zirgu un citas prasmes ir jāattīsta kā svarīgs aspekts zirga labklājības un labsajūtas nodrošināšanai.
- 3.4. Jebkurai personai, kura ir saistīta ar jāšanas sportu, ir jāuzņemas atbildība par savu uzvedību un rīcības sekām jātnieku sporta pasākumu un ikdienas darbībās laikā. Rīcībai ir jārada patīkama un pozitīva pieredze visām saistošajām personām.
- 3.5. Jebkurai personai, kura ir saistīta ar jāšanas sportu ir jāuzņemas atbildība par savu nekorektu rīcību pret citām personām, neslavas celšanu pret citām personām vai LJF, graujot tas reputāciju, nekorektu rīcību pret zirgiem vai tml.

4. Soda mēri.

- 4.1. Ētikas komisija atkarībā no pārkāpuma rakstura, savus priekšlikumus par soda mēra piemērošanu nosūta LJF prezidijam, kurš pieņem lēmumu. Soda mērs var tikt vērstas gan pret fizisku, gan juridisku personu. Soda mērs attiecība pret LJF biedriem – juridiskām personām, sportistiem vai citām ar jāšanas sportu saistītām personām var būt:
 - 4.1.1. mutisks privāts brīdinājums;
 - 4.1.2. rakstisks publisks brīdinājums;
 - 4.1.3. personas licences/sertifikāta apturēšana uz laiku no 1 mēneša līdz 1 gadam;
 - 4.1.4. kluba diskvalifikācija no sacensībām uz noteiktu vai nenoteiktu laiku;
 - 4.1.5. izslēgšana no LJF biedriem;
 - 4.1.6. jātnieka mūža diskvalifikācija;
 - 4.1.7. cits situācijas raksturam vai izskatāmās personas statusam atbilstošs soda mērs;
 - 4.1.8. naudas sods.